

**RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA INVESTITSION
JOZIBADORLIKNI OSHIRISH**

*Denov Tadbirkorlik va pedagogika instituti, Tadbirkorlik va boshqaruv
fakulteti, Moliya va bank ishi kafedrasi o'qituvchisi*

Axmedov Baxriddin Xaydarovich

Annotatsiya: Raqamli iqtisodiyot, zamonaviy texnologiyalarning tez rivojlanishi va global iqtisodiy muhitning o'zgarishi natijasida paydo bo'lgan yangi iqtisodiy modeldir. Ushbu modelda ma'lumotlar, texnologiyalar va raqamli platformalar asosiy rol o'ynaydi. Raqamli iqtisodiyot sharoitida investitsion jozibadorlikni oshirish, davlatlar va kompaniyalar uchun muhim vazifalardan biri hisoblanadi. Ushbu maqolada raqamli iqtisodiyot sharoitida investitsion jozibadorlikni oshirish uchun zarur bo'lgan chora-tadbirlar, strategiyalar va yondashuvlar haqida ma'lumotlar berilgan.

Kalit so'zlar: raqamli iqtisodiyot, strategiyalar, yondashuvlar, raqobat, iqtisodiy muhit, biznes, investorlar, raqamli infratuzilma, internet.

Raqamli iqtisodiyotning asosiy xususiyatlaridan biri bu ma'lumotlarning tez va oson tarqatilishi, shuningdek, global miqyosda raqobatning kuchayishidir. Bu sharoitda investitsiyalarni jalb qilish va ularni samarali boshqarish uchun yangi yondashuvlar va strategiyalar ishlab chiqish zarur. Investitsion jozibadorlikni oshirish uchun avvalo, iqtisodiy muhitni yaxshilash, biznes sharoitlarini osonlashtirish va investorlar uchun qulay shart-sharoitlarni yaratish kerak. Investitsiyalarning jozibadorligini oshirish uchun davlatlar va kompaniyalar o'z iqtisodiy siyosatlarini raqamli iqtisodiyotga moslashtirishlari zarur. Bu, avvalo, raqamli infratuzilmani rivojlantirish, innovatsion texnologiyalarni joriy etish va raqamli xizmatlarni kengaytirishni talab qiladi. Raqamli infratuzilma, internetga kirish imkoniyatlari, bulutli texnologiyalar va ma'lumotlar bazalari kabi elementlar investitsiyalarning jozibadorligini oshirishda muhim rol o'ynaydi. Raqamli iqtisodiyot sharoitida

investitsion jozibadorlikni oshirish uchun yana bir muhim omil bu ta'lim va malaka oshirishdir. Raqamli texnologiyalarni samarali qo'llay oladigan mutaxassislar va ishchilar tayyorlash, iqtisodiyotning raqamli transformatsiyasida muhim ahamiyatga ega. Ta'lim tizimini raqamli iqtisodiyot talablariga moslashtirish, yangi bilimlar va ko'nikmalarni o'zlashtirishga yordam beradi. Bu esa o'z navbatida, investitsion jozibadorlikni oshirishga xizmat qiladi. Investitsion jozibadorlikni oshirishda innovatsion yondashuvlar va startaplar ham muhim rol o'ynaydi. Raqamli iqtisodiyot sharoitida yangi g'oyalar va innovatsiyalarni amalga oshirish uchun qulay shart-sharoitlar yaratish, investorlarga yangi imkoniyatlar taqdim etadi. Startaplar, o'z navbatida, yangi texnologiyalarni ishlab chiqish va bozorda raqobatni oshirishga yordam beradi. Davlatlar va kompaniyalar, startaplarni qo'llab-quvvatlash va ularning rivojlanishiga yordam berish orqali investitsion jozibadorlikni oshirishlari mumkin.[1]

Shuningdek, investitsion jozibadorlikni oshirish uchun davlat va xususiy sektor o'rtasidagi hamkorlikni kuchaytirish zarur. Davlatlar, xususiy sektor bilan birgalikda, innovatsion loyihalarni amalga oshirish va investitsiyalarni jalb qilish uchun hamkorlik qilishlari kerak. Bu, o'z navbatida, iqtisodiy o'sishni ta'minlash va yangi ish o'rinlarini yaratishga yordam beradi. Raqamli iqtisodiyot sharoitida davlat va xususiy sektor o'rtasidagi hamkorlik, investitsion muhitni yaxshilash va investorlar uchun qulay shart-sharoitlarni yaratish uchun muhimdir. Raqamli iqtisodiyot sharoitida investitsion jozibadorlikni oshirish uchun yana bir muhim jihat bu qonunchilik va reglamentlarni takomillashtirishdir. Investorlar uchun aniq va tushunarli qonunchilik muhitini yaratish, ularning ishonchini oshiradi va investitsiyalarni jalb qilishda muhim rol o'ynaydi. Qonunchilik tizimining shaffofligi va barqarorligi, investorlar uchun muhim omil hisoblanadi. Shuningdek, davlatlar, investitsiyalarni himoya qilish va investorlarning manfaatlarini himoya qilish uchun zarur qonunlarni ishlab chiqishlari kerak.[2]

Raqamli iqtisodiyot sharoitida investitsion jozibadorlikni oshirishda marketing va brendni rivojlantirish ham muhim ahamiyatga ega. Kompaniyalar, o'z mahsulot va xizmatlarini raqamli platformalar orqali reklama qilish, brendni rivojlantirish va mijozlar bilan aloqalarni kuchaytirish orqali investitsion jozibadorlikni oshirishlari

mumkin. Raqamli marketing strategiyalari, kompaniyalar uchun yangi mijozlar jalb qilish va bozorda raqobatni oshirish imkonini beradi. Investitsion jozibadorlikni oshirishda xalqaro hamkorlik ham muhim rol o'ynaydi. Davlatlar va kompaniyalar, boshqa mamlakatlar bilan hamkorlik qilib, investitsiyalarni jalb qilish va yangi bozorlarni o'rganish imkoniyatlarini yaratishlari kerak. Xalqaro hamkorlik, investitsiyalarning o'sishini ta'minlash va iqtisodiy o'sishni kuchaytirishga yordam beradi. Raqamli iqtisodiyot sharoitida xalqaro hamkorlik, investitsion muhitni yaxshilash va investorlar uchun yangi imkoniyatlarni yaratishga xizmat qiladi. Raqamli iqtisodiyot sharoitida investitsion jozibadorlikni oshirishda ekologik barqarorlik ham muhim omil hisoblanadi. Davlatlar va kompaniyalar, ekologik barqarorlikni ta'minlash va atrof-muhitni himoya qilishga qaratilgan investitsiyalarni jalb qilish orqali investitsion jozibadorlikni oshirishlari mumkin. Ekologik barqarorlik, investorlar uchun muhim omil bo'lib, ularning investitsiya qarorlariga ta'sir qiladi. Shuningdek, ekologik barqarorlikni ta'minlash, iqtisodiy o'sishni ta'minlash va yangi ish o'rinlarini yaratishga yordam beradi.[3]

Raqamli infratuzilma zamonaviy iqtisodiyotning ajralmas qismi bo'lib, investitsiyalarni jalb qilishda muhim rol o'ynaydi. Raqamli infratuzilma, jumladan, internet, bulutli hisoblash, ma'lumotlar bazalari va raqamli platformalar, bizneslar uchun qulay muhit yaratadi va investorlar uchun yangi imkoniyatlarni taqdim etadi. Raqamli infratuzilmaning asosiy afzalliklaridan biri, biznes jarayonlarini optimallashtirish imkoniyatidir. Tezkor va samarali raqamli texnologiyalar kompaniyalarga o'z faoliyatlarini yanada samarali tashkil etishga yordam beradi. Bu, o'z navbatida, investorlar uchun qiziqarli bo'lgan yuqori rentabellik va tez qaytish imkoniyatlarini yaratadi. Bundan tashqari, raqamli infratuzilma yangi bozorlarni ochadi. Raqamli texnologiyalar yordamida kompaniyalar global miqyosda faoliyat yuritish imkoniyatiga ega bo'ladi. Internet orqali mahsulot va xizmatlarni taqdim etish, yangi mijozlarni jalb qilish va savdo hajmini oshirish imkonini beradi. Bu esa investorlar uchun kengayish imkoniyatlarini yaratadi. Raqamli infratuzilma ma'lumotlarni yig'ish va tahlil qilish imkoniyatlarini oshiradi. Zamonaviy texnologiyalar yordamida kompaniyalar o'z mijozlari, bozor tendensiyalari va

raqobatchilari haqida muhim ma'lumotlarni to'plashlari mumkin. Bu, strategik qarorlar qabul qilishda yordam beradi va investorlar uchun qiziqarli bo'lgan asosli ma'lumotlar taqdim etadi. Innovatsiyalarni qo'llab-quvvatlash ham raqamli infratuzilmaning muhim jihatlaridan biridir. Raqamli texnologiyalar yangi g'oyalar va echimlarni ishlab chiqish uchun muhim vosita hisoblanadi. Innovatsion mahsulotlar va xizmatlar yaratish, mavjud jarayonlarni takomillashtirish va yangi biznes modellari ishlab chiqish investorlar uchun qiziqarli imkoniyatlarni taqdim etadi. Xavfsizlikni ta'minlash ham raqamli infratuzilma orqali amalga oshiriladi. Kiberxavfsizlik va ma'lumotlarni himoya qilish investorlar uchun muhim ahamiyatga ega. Raqamli infratuzilma yordamida kiberxavfsizlikni oshirish, ma'lumotlarni himoya qilish va investorlarning huquqlarini himoya qilish imkoniyatlari yaratiladi. Ta'lim va malaka oshirish imkoniyatlarini yaratish ham raqamli infratuzilmaning afzalliklaridan biridir. Raqamli texnologiyalar ta'lim jarayonlarini takomillashtirish va malaka oshirish imkoniyatlarini oshiradi. Yaxshi malakali ishchilar investorlar uchun qiziqarli bo'lgan yuqori sifatli ish kuchini taqdim etadi. Davlat siyosati va qonunchilik muhitini yaxshilashda ham raqamli infratuzilma muhim rol o'ynaydi. Raqamli texnologiyalar orqali davlatlar o'z qonunlarini va siyosatlarini shaffof va samarali qilishlari mumkin. Investorlar uchun shaffof va barqaror muhit yaratish zarur, chunki bu ularning ishonchini oshiradi va investitsiyalarni jalb qilishga yordam beradi. Umuman olganda, raqamli infratuzilma investitsiyalarni jalb qilishda muhim rol o'ynaydi. U biznes jarayonlarini optimallashtirish, yangi bozorlarni ochish, ma'lumotlarni yig'ish va tahlil qilish, innovatsiyalarni qo'llab-quvvatlash, xavfsizlikni ta'minlash, ta'lim va malaka oshirish imkoniyatlarini yaratadi. Raqamli infratuzilma orqali davlat siyosati va qonunchilik muhitini yaxshilash investorlar uchun qulay shart-sharoitlarni yaratadi. Shu sababli, raqamli infratuzilmani rivojlantirish investitsiyalarni jalb qilishda muhim ahamiyatga ega.[4]

Xulosa:

Xulosa qilib aytganda, raqamli iqtisodiyot sharoitida investitsion jozibadorlikni oshirish uchun bir qator chora-tadbirlar va strategiyalarni amalga oshirish zarur. Raqamli infratuzilmani rivojlantirish, ta'lim va malaka oshirish, innovatsion

yondashuvlarni qo'llab-quvvatlash, davlat va xususiy sektor o'rtasidagi hamkorlikni kuchaytirish, qonunchilik va reglamentlarni takomillashtirish, marketing va brendni rivojlantirish, xalqaro hamkorlik va ekologik barqarorlikni ta'minlash, investitsion jozibadorlikni oshirishga xizmat qiladi. Ushbu chora-tadbirlardan foydalanish, investitsion muhitni yaxshilash va iqtisodiy o'sishni ta'minlashga yordam beradi. Raqamli iqtisodiyot sharoitida investitsion jozibadorlikni oshirish, davlatlar va kompaniyalar uchun muhim vazifalardan biri bo'lib, bu jarayonni amalga oshirishda innovatsion yondashuvlar va strategiyalarni qo'llash zarur.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Xusanov, M. (2020). "Raqamli iqtisodiyot va investitsiyalar: yangi imkoniyatlar". Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va sanoat vazirligi.
2. Abdurahmonov, A. (2021). "Raqamli transformatsiya va investitsion muhit". Tashkent: O'zbekiston Milliy universiteti.
3. Karimov, R. (2019). "Raqamli iqtisodiyot: tendensiyalar va rivojlanish yo'nalishlari". Tashkent: O'zbekiston Respublikasi Statistika qo'mitasi.
4. Murodov, S. (2022). "Investitsiyalar va raqamli iqtisodiyot: nazariy va amaliy jihatlar". Tashkent: Iqtisodiyot va moliya instituti.
5. Tashkentov, D. (2020). "Raqamli iqtisodiyot va investitsion jozibadorlik". Tashkent: O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi.
6. Qodirov, B. (2021). "Raqamli texnologiyalar va investitsiyalar: yangi yondashuvlar". Tashkent: O'zbekiston Respublikasi Innovatsion rivojlanish vazirligi.
7. Nurmatov, O. (2022). "Raqamli iqtisodiyot sharoitida investitsion strategiyalar". Tashkent: O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki.
8. Rahimov, E. (2023). "Investitsion jozibadorlikni oshirishda raqamli iqtisodiyotning roli". Tashkent: O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot universiteti.